

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Р1 288/2021
12.05.2021. године
Београд

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у извршном поступку извршног повериоца адвоката АА, предузетника из ..., против извршног дужника „Робне куће Београд“ д.о.о. са седиштем у Београду, ради извршења, одлучујући о сукобу надлежности између Привредног суда у Београду и Првог основног суда у Београду, у седници одржаној 12.05.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За поступање у овој правној ствари, стварно је надлежан Први основни суд у Београду.

Образложење

Адвокат АА, као извршни поверилац, је дана 03.07.2019. године, против „Робне куће Београд“ д.о.о. са седиштем у Београду, као извршног дужника, Првом основном суду у Београду поднео предлог за извршење на основу извршне исправе – фактуре бр. ../2016 од 07.07.2016. године, а све ради наплате потраживања у износу од 5.484,38 евра, у динарској противвредности и то пленидбом и преносом новчаних средстава са рачуна извршног дужника на рачун извршног повериоца.

Решењем Првог основног суда у Београду Иив 2680/19 од 17.03.2020. године, Први основни суд у Београду се огласио стварно ненадлежним за поступање у овој правној ствари, са налогом да се списи доставе Привредном суду у Београду као стварно и месно надлежном суду.

Привредни суд у Београду није прихватио уступљену надлежност, већ је списе уз акт Иив 1841/21 од 21.04.2021. године, доставио Врховном касационом суду ради решавања сукоба надлежности.

Решавајући настали сукоб стварне надлежности, на основу члана 30. став 2. Закона о уређењу судова ("Сл.гласник РС", број 116/08 ... 88/18) и члана 22. Став 2. Закона о парничном поступку („Сл.гласник РС“, број 72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је за поступање у овом предмету стварно и месно надлежан Први основни суд у Београду.

Одредбом члана 25. став 1. тачка 1. Закона о уређењу судова, прописано је да привредни суд у првом степену суди у споровима између домаћих и страних привредних друштава, предузећа, задруга и предузетника и њихових асоцијација (привредни субјекти), у споровима који настану између привредних субјеката и других правних лица у обављању делатности привредних субјеката, као и када је у наведеним споровима једна од странака физичко лице ако је са странком у односу материјалног супарничарства. Одредбом члана 22. став 2. истог закона, прописано је да основни суд у првом степену суди у грађанскоправним споровима ако за поједине од њих није надлежан други суд и води извршне и ванпарничне поступке за које није надлежан неки други суд.

Према наведеној законској одредби (члан 25. став 1. тачка 1), привредни судови су стварно надлежни да суде у споровима између домаћих и страних привредних друштва, предузећа, задруга и предузетника и њихових асоцијација, односно између привредних субјеката, без обзира на правну природу спора, што значи да када се ради о привредним субјектима за стварну надлежност привредног суда довољно је да је испуњен субјективни критеријум. Тек уколико се ради о спору између привредних субјеката и других правних лица за стварну надлежност привредног суда неопходно је да је испуњен и објективни критеријум, односно да се ради о спору између ових лица насталом у обављању привредне делатности. У споровима у коме су обе странке друга правна лица, за суђење је стварно надлежан суд опште надлежности без обзира на правну природу спора.

У конкретном случају, а имајући у виду наведене законске одредбе, без значаја је за заснивање стварне надлежности Привредног суда у Београду чињеница да је тужилац по професији адвокат, с обзиром на то да се адвокат који самостално обавља адвокатску делатност не може сматрати предузетником у смислу члана 83. Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС“ број 3,6/11...95/18). Ово из разлога што је чланом 83. ставом 2. наведеног закона, прописано да се физичко лице уписано у посебан регистар, које обавља делатност слободне професије, уређене посебним законом, сматра предузетником у смислу овог закона, ако је тим прописом то одређено. Адвокатска делатност регулисана је Законом о адвокатури, који закон, међутим, не прописује да адвокати своју делатност обављају у смислу предузетника, из ког разлога тужилац има статус физичког лица, а за поступање у спору између физичког лица и правног лица не може бити надлежан привредни суд као суд посебне надлежности, већ суд опште надлежности.

Како се у конкретном случају ради о извршном поступку у којем је као извршни дужник означено правно лице, то је за поступање опште месно надлежан суд на чијем се подручју налази седиште правног лица. Седиште извршног дужника налази се у улици Макензијева бр. 57 у Београду, Општина Врачар, па је сходно одредби члана 3. став 1.

тачка 4. Закона о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштава („Службени гласник РС“ број 101/13) за одлучивање у овој правној ствари надлежан Први основни суд у Београду, из којих разлога је применом одредбе члана 22. став 2. Закона о парничном поступку одлучено као у изреци.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић